

Πέθανε στην ψάθα

Αν και το Βυζάντιο στην εποχή του ήταν η πλουσιότερη χώρα του κόσμου, τα πλούτη του αυτά τα νέμονταν ορισμένοι άρχοντες μονάχα. Ο λαός υπέφερε σε αφάνταστο βαθμό κι είναι γνωστό ότι η «βασιλίδα» των πόλεων -η Κωνσταντινούπολη- είχε πολλές συνοικίες, που οι κάτοικοί τους ζούσαν από τα αποφάγια των αρχόντων.

Οι περισσότεροι από τους ανθρώπους αυτούς δε φορούσαν ρούχα -επειδή δεν είχαν- αλλά μερικά παλιοκούρελα, που σκέπαζαν το γυμνό τους σώμα. Τα σπίτια τους ήταν αληθινές τρώγλες κι όταν τύχαινε να πέσει καμιά επιδημία, πέθαιναν εκατοντάδες άνθρωποι την ημέρα χωρίς βοήθεια. Η χειρότερη συνοικία της Κωνσταντινούπολης ήταν η Μπάρα, που την κατοικούσαν αποκλειστικά εταίρες και άποροι. Οι τελευταίοι δεν είχαν δει στη ζωή τους κρεβάτι και κοιμόντουσαν πάνω σε ψάθες, που τις έφτιαχναν οι ίδιοι. Γι' αυτό το πράγμα έχουν διασωθεί πολλές μαρτυρίες. Ο Θεόδωρος ο Πρόδρομος π.χ. στα ποιήματά του, λέει ότι ο ηγούμενος τού είπε:

*«Αυτός έχει καν τέσσαρα κρεβατοστρώσια
και συ κοιμάσαι εις το ψαθίν και γέμεις και τας φθείρας».*

Ο Πολυδεύκης στο «Ονομαστικόν» του γράφει: *«Τοις οικέταις εν κοιτώνι αναγκαία σκεύη χαμεύνια και ψίαθοι και φορμοί»*, ο δε Φρύνιχος: *«Χαυμένιον Αττικοί, ψίαθος Έλληνες».*

Γι' αυτό και σήμερα, όταν πεθαίνει κανείς πολύ φτωχός, λέμε: «Αυτός πέθανε στην ψάθα...».